

Innhold

Innledning: Estetisk læring i skolefag og læring for estetisk dannning	9
<i>Ane Malene Sæverot, Herner Sæverot, Marit Ulvik og Anne Guro Schmidt Antun</i>	
Rasjonale	9
Om bidragene i boken	12
Referanser	14
1. Allmennpedagogiske undervisningsprinsipper for helhetlig dannning.	
Musikk og følelser som case	16
<i>Glenn-Egil Torgersen, Herner Sæverot, Trygve Steiro og Ragnar Vennatrø</i>	
Introduksjon	16
Pestalozzi – allmenn dannelsingspedagogikk	20
Avslutning	26
Referanser	27
2. Bildeskaping og personlig danning	29
<i>Anne Guro Schmidt Antun</i>	
Innledning	29
Faghistorikk – kilde til analysekategorier	31
Bildeskaping, personlig danning, læreplanen LK20	34
Bildeskaping og personlig danning som didaktiske kategorier	38
Øvrige didaktiske kategorier	39
Resultat: Medaljongmodellen	43
Drøfting	44
Avslutning	47
Referanser	47
3. Læreres utfordringer knyttet til vurdering av det muntlige estetiske uttrykket som appellerer både til hode og hjerte	50
<i>Anne-Grete Kaldahl</i>	
Visjonen	50
Muntlighet og retorikk	52
Den politiske og kulturelle bakgrunnen	55
Retorikk som metaspråk på muntlighet	57
Den muntlige og komplekse retoriske situasjonen	58

Muntlighetskonstruktet oppsummert	62
Implikasjoner	63
Referanser	65
4. Estetikk og sanselighet i skolens hverdagsliv	68
<i>Kjell Oppedal</i>	
Innledning	68
Kunstens oppgave er å produsere sansning	69
Arkitektur og ramme som avgrensning	72
Arkitektur og ramme på 1.-trinnet	73
Metode	74
Hva materialet forteller	75
Drøfting	81
Avslutning	83
Referanser	84
5. Undervisning som kroppslig og romlig praksis – en video-etnografisk undersøkelse	86
<i>Fride Haram Klykken</i>	
Introduksjon	86
Teori	88
Studien	90
Analyse og diskusjon: En romlig og kroppslig kartlegging	91
Avslutning	99
Referanser	101
6. Danningssyn på tegning i kunst og håndverk i grunnskolen	103
<i>Bente Helen Skjelbred</i>	
Innledning	103
Teoretisk ramme	107
Metodisk tilnærming	110
Resultat	111
Det formale, elevenes posisjon i verden	112
Det materiale, kulturen og lærestoffet	114
Diskusjon	117
Avsluttende oppsummering	120
Referanser	120
7. Bruk av estetiske virkemidler i undervisningen – et bidrag til en mer interessant skole	124
<i>Marit Ulvik og Øyvind Wiik Halvorsen</i>	
Utdanning for profitt eller frihet	124
Bakgrunn	126

Studien	130
Metode	131
Analyse	132
Funn	132
Diskusjon	136
Avsluttende kommentar	138
Referanser	139
8. Et møte med virkeligheten. Estetiske virkemidler og arbeidsformer i undervisningen om elever som utsettes for vold og overgrep	142
<i>Renate Cecilie J. Vesteraas, Linnéa K. Jermstad og Ane Malene Sæverot</i>	
Introduksjon	143
Undervisningens estetiske dimensjon: estetiske virkemidler og arbeidsformer	145
Metode	147
Diskusjon	148
Konklusjon	155
Referanser	156
9. Kollektiv estetikk	159
<i>Ingrid Skarprud, Jon Hoem og Ingvard Bråten</i>	
Innledning	159
Teoretiske perspektiver	162
Metodisk tilnærming	165
Drøfting – individuelle bidrag og kollektivitet i prosjektet	166
Konkluderende betraktninger	172
Referanser	174
10. «Det traff meg» – om studenters møte med kunstuttrykk som invitasjon til pedagogisk refleksjon	176
<i>Gunnvi Sæle Jokstad</i>	
Innledning	177
Metode	181
Diskusjon	186
Konklusjon	189
Referanser	190
11. På sporet av eit personleg uttrykk? Utforsking av erindringsbilete som estetisk (lærings)prosess	193
<i>Irene Fanebust Eknes</i>	
Innleiing	194
Problemstilling	195
Metode	196

Bergsons filosofi om erindringsbilette	196
Erindringsbilette som estetisk inntrykk og/eller uttrykk	198
Erindringsbilette i kunsten	199
Triologmodellen	201
Praktisk utforskning	203
Triologmodellen som verktøy for eit meir personleg uttrykk?	211
Estetiske (lærings)prosessar som relasjon	213
Krystalliseringsmodellen	213
Referansar	215
Vedlegg	217
12. Kunstnerisk utviklingsprosess: Bjørn Kruses tverrestetiske teori som redskap til å analysere en komponists valg i komposisjonsprosessen	220
<i>Ingrid Mostad Bråten</i>	
Innledning	221
Metode	222
Sentrale begreper i Kruses tverrestetiske teori	222
Improvisasjon – Kruse i dialog med andre teoretikere	225
Analyse av komposisjonsprosessen med Kruses teori som redskap.	226
Avslutning	240
Referanser	241
13. På jakt etter mening i estetiske inntrykk/uttrykk	243
<i>Odd Torleiv Furnes</i>	
Legitimering av estetiske fag	243
Estetisk pragmatisme og en sosialt konstruert virkelighet.	246
Situert kognisjon	249
Kroppsførankret estetisk erkjennelse	253
Estetiske læringsprosesser	256
Mening i estetiske inntrykk/uttrykk	259
Referanser	260
14. Form's pedagogical seduction	263
<i>John Baldacchino</i>	
Introduction	264
A metamorphosis	265
Form's method	268
Hand, head, and heart.	271
Art, form, and bodies	273
Form as pedagogical seduction	276
Concluding remarks	277
References.	279
Forfattere	281